

Hodnocení bakalářské práce

Posudek oponenta

Jméno autora: Hana Kahlová

Název práce: Význam pohádkového vyprávění ve vybraných kulturách

Téma práce: aktuální a přínosné.

Téma bylo v literatuře: komplexně zpracováno.

Zaměření práce: kompilace

Práce je zaměřena: teoreticky

Jazyková a stylistická úroveň práce: dobrá úroveň

Rozsah práce: přiměřený (73s.)

Použitá literatura: aktuální, omezená šíře

Počet uváděných titulů: 31

Formální stránka práce: odpovídající

Cíl práce: splněn

Úroveň závěrečné práce: odpovídá stanoveným kritériím a požadavkům

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

Bakalářská práce Hany Kahlové se zaměřuje na hledání odpovědi na nesnadné tázání po perspektivách současného antropologicko-symbolického výkladu pohádkových vyprávění. Samotné téma vykazuje naprosto unikátní a specifické kulturní rysy, které jsou dány jeho historickým vývojem, charakteristickou strukturou pohádkových vyprávění, ale také jejich kulturními kontexty a v neposlední řadě duchovním rozměrem. Práce se snaží o zachycení tohoto rázu a současně o hledání kulturních východisek interpretace pohádkového vyprávění, které by mohly být nebo jsou východiskem k hlubšímu chápání, prostřednictvím konceptů přechodového rituálu a monomýtu. Autorka danou problematiku dokáže teoreticky zpracovávat a postupovat na základě konceptuálního metodologického přístupu za pomoci teorie symbolicko-antropologického přístupu vytyčených autorů. Autorka také prokazuje základní přehled, i když ne vyčerpávající, v oblasti relevantní literatury.

Hlavním cílem práce je snaha o rozkrytí struktury přechodového pásma v narativu tzv. kouzelných pohádek. Dalším cílem byla snaha o postižení prvků hrdinského mýtu v těchto narativech a jejich propojení se strukturou liminality. Za tímto účelem autorka využila a aplikovala především teoretické přístupy V. Turnera, A. von Gennepa a J. Campbella.

Podle autorky hrají ve struktuře pohádek významnou roli objektivní faktory, jako jsou vypravěčské látky vznikající jako jádra obalená podobnými životními a kulturními podmínkami. Zde je třeba ale upozornit na určitý nedostatek znalosti literatury, protože transkulturní analýza pohádkových narativů ukazuje, že naopak tato jádra putují v čase a prostoru napříč různými kulturními a životními podmínkami (Jiří Dan, Petra Vrbovská, Milan Exner, nitranská literární škola aj.). Škoda, že autorka zcela opomíjí a nerozvádí subjektivní faktory týkající se subjektivity

aktérů, jako je např. role narativizačních mechanismů, se kterými se lidé buď identifikují nebo dizidentifikují. Ty pak mají vliv na celou řadu habitualizačních a socializačních procesů. Prudké a konfliktní zvraty narativizačních diskontinuit během dospívání vytvářející semiotizační kolapsy. To je velmi silně přítomné i dnes. Právě tento rozměr si žádá o doplnění a mohl by být předmětem výzkumu v rámci magisterské práce.

Zásadním momentem práce má být reflexe transkulturního přínosu studovaného jevu. Ta nám není poskytnuta, a to ani v závěru. Vlastně lze říci, že ho transkulturní rozměr autorka automaticky předpokládá a ztotožňuje ho se symbolickým rozměrem pohádkových narativů, což ovšem nestačí. Přitom téma nabízí transkulturních aspektů a rovin celou řadu. Například proporční vyváženost funkcí a prostředí v symbolickém vyprávění, kde partikularita není pohlcována, ale stává se východiskem a jedním z prostředků k naplnění lidské existence a katalyzátorem důstojnosti jedince, který je pohádkovými narativy veden a vpravován do dospělosti. Také samotná symbolická reflexe působí spíše formalistně a poněkud koženě. Autorka sice symbolicko-antropologickou dimenzi naznačuje, nicméně poněkud povrchně a tezovitě.

Práce Hany Kahlové má sice několik nedostatků, avšak v kontextu kvality a metodologické úrovně ostatních BP by bylo nespravedlivé je více a přísněji rozebírat, protože naplňuje hlavní zaměření oboru i účel BP definovaný povahou studovaného oboru. Zmíním jen, že v úvodu práce sice explicitně zaznělo, jaký je hlavní cíl práce, jaké jsou k němu vázané dílčí cíle, jaké výzkumné otázky si práce klade a pomocí jaké metodologie chce tyto záměry naplnit, ale v závěru nevysvětluje co a jak se jí podařilo naplnit a co nikoliv a z jakých metodologických důvodů. Závěr tak vlastně není závěrem, ale spíše nadbytečnou vatou. Jinak ale práci jednoznačně chválím, protože je na ní vidět autorčin vztah k tématu, schopnost a snaha jít hlouběji za oponu daného jevu a zamýšlet se nad tím, že jsou zde přítomny zásadní antropologické roviny. Práce nemá pouze deskriptivní charakter, pokouší se sledovat konceptuálně metodologický plán a usiluje o analýzu vnitřních mechanismů kultury. Celkově můžeme konstatovat, že autorka prokázala schopnost zpracovávat danou problematiku teoreticky, a to s evidentní pílí. Je třeba pochválit její snahu o proporční vyváženost, tematickou souvztažnost a provázanost jednotlivých kapitol. Navzdory výše naznačeným problémům práce máme za to, že práce dosahuje standard prací tohoto oboru. Práci doporučuji k širšímu rozpracování a následnému rozšíření například do diplomové práce.

Výsledné hodnocení: Předložená bakalářská práce splňuje podmínky a nároky kladené na odbornou práci.

K obhajobě si připravte odpovědi na otázky:

- 1) Zvažte a reflektujte transkulturní aspekty tématu, které vyplývají z vaší analýzy.

Datum: 16.6. 2022

Th.Lic. František Burda Ph.D.

Podpis